ئێکگرتن رێگرتنە ل هەمبەر پیلانان

محمد محسن

ملیۆنێ مە وەکو هەمی ملیۆنێن جیهانێ ڕێن خەبات و بێکوشان کری ذبۆ رزطاریا خۆ و طەلەکا ڤوربانی و دەردەسەری دایین و دیتی ئاکو طەهەشتینە ڤونا غێن دویاهیێ و ئەطروکە ئەو ب ئازادی و دیوکراسی ذیانا خۆ دبەنە سەر.

ملیۆنێ مەذی د ذیانا خۆ یا درێذ دا دەرەدسەری و نەخوشیێن مەزن نام کریە ذ وانا ڤوربانی دان و سۆنن و نالنکرن و زیندانکرن و دەربەدەری و ئەنفال ب ضاڤێن خۆ دیتینە، ئەڤێ ضەندێ ذی درێذی ئێ هاتیە دان ئاکو بهارا سال 1991 و سەرەلدانا ئیۆز. ئەشتی هەیبەتی شەرێن ئاطرویی ئەڤیدابوینە، ل ئەطرۆکە مەمی بۆ طەتی مە بونە سەربۆر و طۆنارا سیاسی یا طەل مە بەرەف ئێکطرتنێ یا دضیت ب ناویەتی دناطبەرا ئێکەتی و ئارتی دا کو بێطۆمان ئەط ئێکرێزیە بنێ یە دێ ملیۆنێ مە ذ کارەساتا ئارێزیت و ئەو ڤۆناغێن مایی ذی ذ کاروانێ خەباتا ملیۆنێ مە بطەهەیت.

ئەڤ ڤۆناغا ئەم بێدا دذین کاودانێن ئازکن کو ئەطرۆ ذی داطیکەرێن کوردستانێ ب هەمی شیانێن خۆ ڤێ دوذمنایی مە دکەن، ئەو دوذمنایی ذی نە ب رێکا سطەنبطێ یە، بەلکو ب هندەک رێکێن دی بوویە رێطر وەکی ئاسنەط دانان ل هەمبەر بە ئیینانا مادا 140 زێدەباری طەف و طورێن دەولەتێن هەرێمێ و طرێدانا کونطرێن نەیارێن طەل مە وەکی کونطرێ ئاهیە کو بەری ضەندەکێ هاتبوو بەست و سوبەهی ذی ئەڤ جورە دوذمنکاریە هەر دێ هەبن.

سەرکردایەتیا کوردستانێ طەلەک ب باشی و شارەزایی و بسنوراندە نێن طاان دەاطێذیت، ضونکە ئەڤ دەسکەتیە هەر وە نەهاتینە، بەلکو ئێت خەباتەکا دویر و درێذن، ل مە وەکو کورد باوەریەکا مەوکم ب بنەمایێن دیوکراتیێ هەیە و ئەو دەستورێ کو 80% ملیەتێ عیراڤێ دەنط بۆ داي، بەل ئەم دطەل وی دەستوري نە و نێدطیە کو لدویف بەندێن دەستوري هەمی کێشەیەک بەیە ضارەکرن.

کونطرێ ئاهیە کو ذ ئالیێ هندەک نارێن سیاسي ئێن سونە و هندەک کەسانێن عەرەبێن عیراڤی دطەل نارەکا سیاسي یا ئیسلامي یا کوردستانی و دطەل دو خوین مێذێن طەل مە کو ذ کەنطدا خوینا کوردا مێنیە، ل سەرکردایەتیا سیاسی یا کوردستانی ل بوریە و جارەکادی وان دطێت خوینا کوردا ب مێذنەطە.

یا نێدطی بو کو وان ئالیێن سونی زانیبا ئەڤ کونطرە بنێ یا ب وان خالنطە طرێدایبو کو دەنط ل سەر هاتیە دان ذلیێ ملیەتێ عیراڤی طە و ئەو بنێ ل سەر وان خالن راوەستیاینە ئێن کو ب دۆزا طەل کوردستانێ طە د طرێدای، یا سەڤر ئەوە کو هندەک کەسایەتیێن ناسیار و دوسێن طەل کوردستانێ کو خۆ ب دیوکرات واز و ئازادیواز دداینە نیسیاسي ئەوذی نەطلی طی کونطرەی بوون، یا سەڤرنر ئەوە کو حزبەکا ئیسلمی یا کوردی نێدا نشکدار بو کو ل طێرەذی ئالیێ کوردستانێ ل سەر بارەطایێن خۆ بلند دکرن و درویشمێن بریڤەبەدار رادطەهینن ب ناطێ کوردایەتیێ و ناڤذیێ د ئاخطن و ل کونطرێن دذی خەلکێ کوردستانێ نشکداردبن مل ب ملێ جاشاطە، و سەرکردایەتیا کوردستانێ ئەو زوی هەشیارکرن و ب دینا مە ئەطەر سەرکردایەتی لێبوریا ذی ل خێزانێن شەهیدا و ئەنفالکریان و طوندێن سۆنی لێ نەدبورین.

لەو ئێکریزیا طەل مە بەرسطدانە بو کونطرێن دوەی ل ئاهیە و سوباهی ل هەر جەکێ دی بەینە طرێدان دذی خاست و طیانا طەل مە و نێدطیە ئەو باش هزرا خۆ بکەن کو ملیەتێ مە طەلەک کێمت ذ مانێن خو ڤەبیل کریە و ئەو رۆذ نەمایە کو کیمیا ل سەر کوردا بباریە طە و وەلێ مە بەینە داطیکرن، کوردستان یا د بەرەیەکێ مەوکوم دا دطەل دەولەتێن زلهێزێن دونیایێ دذی بەرەیێ نیۆرێ و بیۆرستان، ذبۆ ئاطاکرنا جطاکەکێ ئازاد و دیوکراس.